

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Ders İzlenesi

Ders Kodu : 181114022 / 181134013
Ders Adı : Din Sosyolojisi II
Öğretim Elemanı : Doç. Dr. Yılmaz ARI
E-Posta : yilmaz.ari@ogu.edu.tr
Görüşme Gün ve Saatleri : Pazartesi 18.20-18.45, Salı 12.20-12.50
Ofis : 203-204 No'lu Oda

Ders Hakkında
Dönem : Bahar
Gün ve Saat : Pazartesi 19.00, 20.00; Salı 10.30, 11.30
Kredi/AKTS : 2 / 4
Eğitim Dili : Türkçe
Öğretim Türü : Yüz yüze
Derslik : Derslik 4, Derslik 3
Ders Türü : Zorunlu

Önkoşul Dersleri

Yok

Dersin Amacı: Din Sosyolojinin temel kavramları, yöntem ve teknikleri, teori ve yaklaşımları konusunda değerlendirmede bulunabilme yetisi kazandırmak

Dersin Öğrenim Çıktıları

Dersin Öğrenim Çıktıları		Yeterlilik Türü (Bilgi/Beceri/Yetkinlik)	Ölçme Yöntemleri**
1	Din sosyolojisinin tarihi gelişimini klasik din sosyoloji teorileri yoluyla açıklayabilme yetisi kazanır	Bilgi	Sınav, Makale İnceleme, Sunum, Ödev
2	Dinin tanımı, menşei ve toplumsal fonksiyonları hakkındaki sosyolojik ve dini teorileri açıklayabilir	Bilgi ve Beceri	Sınav, Makale İnceleme, Sunum, Ödev
3	Din ve diğer toplumsal kurumlar arasındaki karşılıklı etkileşimi inceleyip kavrayabilir	Bilgi ve Beceri	Sınav, Makale İnceleme, Sunum, Ödev
4	Sosyal değişim, sosyal gelişim, sosyal bütünleşme gibi toplumsal süreçlerle dini yapı arasındaki ilişkiyi inceleyebilir	Bilgi ve Beceri	Sınav, Makale İnceleme, Sunum, Ödev
5	Modernleşme, sekülerleşme ve küreselleşme teorileri karşısında dinin konumu hakkında bilgilenir	Bilgi ve Yetkinlik	Sınav, Makale İnceleme, Sunum, Ödev

**Sınav, Sözlü Sınav, Ödev, Rapor, Makale İnceleme, Sunum, Proje vb.

Ders Kaynakları

Temel Ders Kitabı: Ünver Günay, Din Sosyolojisi, İnsan Yay. 16 baskı, İstanbul 2020.

Yardımcı Kaynaklar: 1. Ejder Okumuş, Toplumsal Değişme ve Din, 2. Basım, İstanbul 2006 3.Ejder Okumuş, Dinin Mesrulaştırma Gücü, Ark Kitapları, İstanbul 2005 4. Freyer, Din Sosyolojisi, (Çev. Turgut Kalpsüz), Ankara 1964 5. Yasin Aktay, M. E. Köktaş, M. E. (Ed.) Din Sosyolojisi, Vadi Yay., Ankara: 2007 vd.

Ders Politikaları (Dersinize göre güncelleyiniz.)

- **Ders Süresi ve İşleyişi:** Ders toplamda 1,5 saat sürecek şekilde planlanmıştır. ve blok halinde işlenecektir.
- **Dijital Araçların Kullanımı:** Ders sırasında cep telefonu, tablet, dizüstü bilgisayar, ses kaydedici, kamera, video kamera vb. kişisel elektronik/dijital cihazlarla dersin herhangi bir bölümünü kaydedemezsiniz.
- **Devam Durumu:** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 16. Madde gereği “Öğrenci, teorik ders çalışmalarının %70’ine, laboratuvar ve uygulama çalışmalarının %80’ine devam etmek zorundadır. Öğrencilerin derslere devamları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. İlgili yönetim kurulu ile görevlendirilen öğrenciler, izinli sayılır. Sağlık raporu, derslere devam yükümlülüğünü kaldırmaz.” Dersi DZ notu dışında tekrar etmek zorunda olan öğrencilerin devam zorunluluğu bulunmamaktadır.
- **Öğrenci Merkezli Öğrenme:** Ders, öğrenci merkezli bir yaklaşımla yürütülecektir. Bu kapsamda öğrencilerin aktif katılımı desteklenecek, öğrenme sürecine dair sorumluluk almaları beklenecek ve ders sürecine dair geri bildirimleri alınacaktır.
- **Engelli Öğrenci Desteği:** Sizin için engel oluşturabilecek durumlarla (görme, işitme vb.) ilgili olarak doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz. Bunun yanı sıra, engelli öğrencilerimizin karşılaşıcağı zorlukları en aza indirmek ve engelleri ortadan kaldırmak amacıyla bir Engelli Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Durumunuzla ilgili olarak bu birimle iletişim kurmalısınız. Birimin web sayfasına erişmek için [tıklayın](#).
- **Sözlü ve Yazılı İletişim Etiği:** Sınıf tartışmaları sırasında birbirinize saygı göstererek ve nefret söylemi kullanmadan yorumlar yapabilirsiniz. Yazılı iletişimde de bu kurallara uymanız, kopya çekme ve intihal konusunda son derece hassas olmanız gerekmektedir. Sunumlarınızda veya yazılı ödevlerinizde herhangi bir kaynağı kullanırken yazarları ve web materyallerini referans göstermeyi unutmayın.
- **Grup Çalışmaları ve Ekip Çalışması Etiği:** Grup çalışmaları sırasında tüm öğrencilerin eşit katılım göstermesi ve iş birliği içinde çalışması beklenmektedir. Grup içinde herhangi bir anlaşmazlık yaşanması durumunda, bu anlaşmazlık öncelikle grup üyeleri arasında çözülmeye çalışılmalıdır. Eğer sorun çözülemiyorsa, durum derhal öğretim elemanına bildirilmelidir. Anlaşmazlıkların çözülmemesi ve grup çalışmasının sekteye uğraması durumunda, tüm grup üyelerinin notlarında belirli bir oranda kesinti yapılabilir. Bu tür durumlar, grup üyelerinin sorumluluk paylaşımı ve iş birliği becerileri doğrultusunda değerlendirilecektir.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Konu Başlığı	İlgili Kaynaklar	Öğrenci İş Yüğü
03-07 Şubat	Din sosyolojisinin doğuşu ve gelişimi	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.97-132.	Din sosyolojisinin doğuşu ve gelişimi konusunda, literatür taraması yapınız, teorik analizlerde bulununuz, yazılı çalışmalar hazırlayınız, tartışmalara katılınız...
10-14 Şubat	Din sosyolojisinin öncüleri ve ilk temsilcileri	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.132-187.	Din sosyolojisinin öncüleri ve ilk temsilcileri konusunda önemli sosyologların eserlerini inceleyiniz, dini olguları sosyolojik açıdan analiz ediniz ve bu teorilerin toplumsal yapı üzerindeki etkilerini tartışınız.
17-21 Şubat	İslam dünyasında ve Türkiye’de din sosyolojisi	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.187-209..	İslam dünyasında ve Türkiye’de din sosyolojisini inceleyiniz, İslam’ın toplumsal yapılar üzerindeki etkilerini araştırınız, Türkiye’de din sosyolojisinin gelişim sürecini ve bu alandaki önemli isimleri araştırarak analiz ediniz.
24-28 Şubat	<i>Dine sosyolojik bakış</i>	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.211-227.	Dine sosyolojik bakış açısını inceleyiniz, dinin toplumsal işlevlerini, dini kurumları ve toplumsal değişimle olan ilişkisini analiz ediniz, dinin bireyler ve toplum üzerindeki etkilerini sosyolojik teoriler ışığında tartışınız.
03-07 Mart	<i>Dinin toplumsal işlevleri</i>	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.341-357; 415-448.	Dinin toplumsal işlevlerini inceleyiniz, dinin toplumsal düzeni sağlama, aidiyet duygusu oluşturma, toplumsal normları pekiştirme ve bireylere anlam arayışında rehberlik etme gibi işlevlerini araştırınız.
10-14 Mart	Din ve kültür ilişkisi	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.414-415; 452-473.	Din ve kültür ilişkisini inceleyiniz, dinin kültürel normları şekillendirme, değerleri iletme ve kültürel kimliği oluşturma rolünü analiz ediniz, ayrıca kültürün din üzerindeki etkilerini ve dini uygulamaların kültürel farklılıklarla nasıl şekillendiğini tartışınız.
17-21 Mart	Toplumsal değişim ve din ilişkisi I	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.357-366.	Sosyal değişmeyi tanımlayınız, sosyal değişimin toplumsal yapılar, değerler ve normlar üzerindeki dönüşümünü inceleyiniz, sosyal değişimin çeşitlerini ve teorilerini araştırınız.
24-28 Mart	Arasınay Haftası		
31 Mart-04 Nisan	Toplumsal değişim ve din ilişkisi II	Ünver Günay, <i>Din Sosyolojisi</i> , s.366-381.	Sosyal değişimin faktörlerini, şartlarını ve amillerini inceleyiniz; ekonomik, politik, kültürel ve teknolojik faktörlerin toplumsal yapıları nasıl dönüştürdüğünü araştırınız. Ayrıca, sosyal değişim ile din

arasındaki ilişkiyi tartışınız, dinin sosyal değişmeye nasıl etki ettiğini ve toplumsal dönüşümlerde dinin rolünü analiz ediniz.

07-11 Nisan

Sosyal çatışma ve din

[Aydınalp, Halil. "Sosyal Çatışma Ve Din". Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 19/2 \(Haziran 2010\), 187-215.](#)

Makaleyi okuyunuz. Sosyal çatışma ve din arasındaki ilişkiyi inceleyiniz, dinin sosyal çatışmalara nasıl neden olabileceğini veya çatışmaları nasıl şekillendirdiğini araştırınız, ayrıca dinin toplumsal yapılar içinde birleştirici mi yoksa ayrıştırıcı bir rol mü oynadığını tartışınız.

14-18 Nisan

Modernleşme, sekülerleşme ve dine etkisi-1

[İhsan Çapcıoğlu MODERNLEŞME, SEKÜLERLEŞME VE DİN](#)

Modernleşme, sekülerleşme ve din arasındaki ilişkiyi inceleyiniz, modernleşmenin din üzerindeki etkilerini ve sekülerleşme sürecinin dinin toplumsal hayattaki rolünü nasıl dönüştürdüğünü araştırınız, ayrıca dinin bu süreçlere nasıl tepki verdiğini tartışınız.

21-25 Nisan

Modernleşme, sekülerleşme ve dine etkisi-2

[Talip, Küçükcan, Modernleşme ve Sekülerleşme Kuramları Bağlamında Din...](#)

Modernleşme ve sekülerleşme kuramları bağlamında din, toplumsal değişme ve İslam dünyasını inceleyiniz. Modernleşmenin İslam dünyasındaki toplumsal yapılar üzerindeki etkilerini araştırınız, sekülerleşme teorilerinin İslam toplumlarında nasıl şekillendiğini ve dinin bu süreçlere nasıl tepki verdiğini tartışınız. Ayrıca, İslam'ın toplumsal değişme ve modernleşme ile ilişkisini, dini kurumların ve değerlerin bu dönüşüm sürecindeki rolünü analiz ediniz.

28 Nisan-02 Mayıs

Postmodern toplum ve din

[Mustafa Arslan, Postmodernizm, küreselleşme ve din](#)

Postmodern toplum ve din ilişkisini inceleyiniz, postmodernizmin din anlayışını nasıl şekillendirdiğini, geleneksel dini otoritelerin zayıflamasını ve bireysel inanç pratiklerinin çeşitlenmesini araştırınız. Ayrıca, postmodern toplumda dini anlam arayışlarının nasıl daha kişisel ve esnek hale geldiğini tartışınız.

05-09 Mayıs

Postmodern söylem, çoğulculuk ve yeni dini hareketler

[Ünver Günay, Din Sosyolojisi, s.485-513](#)
[Tülay Demir, Dinî Çoğulculuk](#)

Postmodern söylem, çoğulculuk ve yeni dini hareketler arasındaki ilişkiyi inceleyiniz, postmodernizmin geleneksel dini anlayışları nasıl dönüştürdüğünü ve bireylerin farklı inanç sistemlerine yönelmesini nasıl teşvik ettiğini araştırınız. Ayrıca, çoğulculuk ile birlikte dini çeşitliliğin arttığını ve yeni dini hareketlerin, modern toplumlarda bireysel spiritualite ve dini deneyimlere nasıl yeni bir bakış açısı getirdiğini tartışınız.

12-16 Mayıs

Çağdaş söylem ve hareketler karşısındaki İslam

Ünver Günay, *Din Sosyolojisi*, s.552-569

Çağdaş söylem ve hareketler karşısındaki İslam'ı inceleyiniz, modernizmin, sekülerizmin ve küreselleşmenin İslam toplumları üzerindeki etkilerini araştırınız ve bu hareketlerin İslam'ın toplumsal, kültürel ve dini anlayışlarıyla nasıl çatıştığını veya nasıl uyum sağladığını tartışınız. Ayrıca, çağdaş İslami hareketlerin bu gelişmelere nasıl tepki verdiğini ve geleneksel değerleri yeniden şekillendirme çabalarını analiz ediniz.

20-30 Mayıs

Final Haftası

Ders Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Açıklama	%
Ara Sınav	Ara sınav, ilk 7 haftanın ders konularını kapsayacak şekilde düzenlenecektir. Sınavda toplam 20-25 soru yer alacak ve 35/45 dakika süre verilecektir. Sınav, test formatında hazırlanan sorulardan oluşacaktır. Bu nedenle, ders notlarınızı ve konu özetlerinizi gözden geçirmeniz, özellikle derslerde işlenen temel kavramlar, teoriler ve analiz edilen örnekler üzerinde yoğunlaşmanız önemlidir. Ayrıca, konuların birbirleriyle ilişkilerini anlamaya çalışarak, genel bir kavrayış geliştirebilirsiniz. Zaman yönetimi açısından, soruları dikkatli ve hızlı bir şekilde değerlendirmeniz önerilir.	40
Ödev	x	-
Final	Final sınavı, dönem boyunca işlenen tüm 14 haftalık ders konularını kapsayacaktır ve bu kapsam, ara sınavdan sonraki konuları da içermektedir. Final sınavında 20-25 soruluk bir test uygulanacak olup, öğrenciler için 35/45 dakika süre verilecektir. Final sınavına hazırlanırken, hem ara sınav kapsamındaki konuları hem de son 7 haftada işlenen dersleri gözden geçirmeniz büyük önem taşımaktadır. Bu husus, sınavda başarı sağlamak için tüm ders konularını kavrayışınızı pekiştirmenize yardımcı olacaktır.	60
Bütünleme	Final sınavının telafisi niteliğinde olup, yazılı sınav formatında yapılacak ve 45 dakika sürecektir.	
		Toplam 100
Harf Notu	AA: 80 / BA: 75 / BB: 70 / CB: 60 / CC: 55 / DC: 50 / DD: 45	

AKTS - İş Yüğü Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi (Sınav Haftası Dahil Haftalık Toplam Ders Saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Tekrar, Pekiştirme, Ön Çalışma vb.)	14	2	28
Ödev			
Kısa Sınav			
Kısa Sınav Hazırlık			
Sözlü Sınav			
Sözlü Sınav Hazırlık			
Rapor (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Proje (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Sunum (Hazırlık Süresi Dahil)			
Ara Sınav	1	1	
Ara Sınav Hazırlık	1	15	
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	
Yarıyıl Sonu Sınavı Hazırlık	1	20	
		Toplam iş yüğü	93
		Toplam iş yüğü / 30	3,1
		Dersin AKTS Kredisi	3